

Route 14 Nabbegatsepad (8 km)

Het Nabbegatsepad is een natuurwandeling waarbij ook aandacht besteed is aan cultuurhistorische elementen. De route voert vanaf het parkeerterrein aan de Weversweg naar de oude boerennederzettingen Zevenhuis, Nabbegat en Voederheil, die als een krans om de akkers aan de noordzijde van het dorp Zeeland liggen. Deze structuur wordt aangeduid als kransakkerdorp. U loopt hoofdzakelijk over zandwegen en paden door de bossen en tussen akkers. Deze zandwegen kunnen bij langdurige regenval plaatselijk modderig zijn. De route is niet geschikt voor invaliden-, en wandelwagens.

In de tekst vindt u vermeldingen van knooppuntnummers. Deze knooppunten komt u onderweg tegen, en worden op de bewegwijzeringbordjes aangegeven. .

U loopt via route: 52-10-53-54-55-56-37-38-33-34-1-35-36-52

Wij wensen u een prettige wandeling.

U begint de wandeling vanaf het parkeerterrein ± 200 m vanaf knooppunt 52 richting camping Peelrand (Weversweg in Zeeland).

U loopt richting knooppunt 10 en dan 53.

U loopt langs naturistencamping De Peelrand. Rechts ligt een open landbouwgebied met daarin een ruilverkavelingsboerderij aangelegd in de jaren '80 van de vorige eeuw. Een stuk achter de boerderij ligt het begrazingsgebied van de Maashorst. Langs het pad staan oude eiken. De onderbegroeiing bestaat deels uit Amerikaanse vogelkers, ook wel bospest genoemd. In het voorjaar en in de zomer zijn hier typische struweelvogels als de geelgors en de grasmus te zien.

U loopt richting knooppunt 54, 55 en 56.

Rechts ziet u een oorspronkelijk nat en kleinschalig gebied "het Straatsven", waar men in de vroege ochtend of 's avonds in de schemering langs de bosrand soms reeën kan waarnemen. De diepe ruilverkavelingssloot heeft het oorspronkelijk natte weidegebied sterk laten verdrogen waardoor nu akkerbouw mogelijk is geworden. U passeert camping de Heische Tip. De zwemvijver is ontstaan door zandwinning, de plas werd door de Zeelandse bevolking vroeger ook wel aangeduid als Iesche gat.

U loopt richting knooppunt 37.

Zeeland is een kransakkerdorp. Rondom de dorpsakkers zijn kleine gehuchten ontstaan. U loopt inmiddels via één van de kransakker gehuchten; Zevenhuis. Vroeger bestaand uit een zevental boerderijen. U passeert ruitersportcentrum "De Drie Linden". Iets verderop aan linkerkant staat een Mariabeeld. Dit is hier door de buurtbewoners uit dankbaarheid geplaatst na de Tweede Wereldoorlog. Tussen de boerderijen ziet u, met enig geluk huismussen, ringmussen, en in de zomer boeren- en huiszwaluwen rond vliegen. Op Zevenhuis staan diverse soorten boerderijen zoals langgevelboerderijen, kortgevelboerderijen en zogenaamde krukhuisen. Het krukhuis is de oorspronkelijke boerderijvorm van deze omgeving. De plattegrond heeft een T-vorm. Vaak staat bij deze boerderijen een houten schuur. Huisnummer 16 is een langgevelboerderij.

Bij knooppunt 37 kunt u kiezen hoe u de route vervolgt.

Indien u meer van de gehuchten of boerderijen / kransakkerstructuur wilt zien gaat u rechtdoor en loopt u via knooppunt 38 en 33, via de gehuchten Voederheil en Nabbegat naar knooppunt 34. (200 m meer)

Langs de weg staan weer diverse boerderijtypen. Op Schaijkseweg huisnummer 1 staat een kortgevelboerderij. Dit was een hallehuis (een huis waar mens en dier in één ruimte samen leven) met deeldeuren in de eindgevel. Bij de boerderij staat een van oorsprong Vlaamse schuur. De T-boerderij op nummer 3 stamt uit 1880. Huisnummer 13 is in 2010 herbouwd in de oude stijl; een kortgevelboerderij. Let op de karakteristieke ligging van de boerderij en schuur ten opzichte van elkaar en de weg.

Voorbij Schaijkseweg 15a staat een Mariagrot. De grot is gebouwd van brokstukken van de funderingen van barakken van het Nederlandse leger die hier stonden tussen 1939 en 1940. De grot werd in 1942 gebouwd ter verering van Maria. Tot 1959 stond de grot aan de overkant van de weg, echter doordat de weg verlegd werd, werd de grot op deze plaats herbouwd. In 1996 werd de grot opnieuw herbouwd omdat ze erg verzakt was.

Na Voederheil komt u in buurtschap Nabbegat. Dit is een agrarische nederzetting van omstreeks 1600, bestaande uit een lintbebouwing aan de rand van hoger gelegen zandgronden en aangrenzende heidevelden.

Indien u liever door bossen en bosranden loopt gaat u bij knooppunt 37 de zandweg in richting knooppunt 2 en 34.

Deze zandweg loopt door de oostflank van de bossen van de Maashorst. Rechts heeft u zicht op de boerderijen van Nabbegat, een agrarische nederzetting van omstreeks 1600, van dezelfde leeftijd als Zevenhuis. Deze nederzettingen bestaan uit lintbebouwing, langs de rand van hoger gelegen zandgronden en aangrenzende oorspronkelijke heidevelden. Rechts in het bos liggen stuifzandruggen. Deze zijn ontstaan door overbepalgen en te intensieve begrazing van de heidevelden. Het zand was niet meer afgedekt en ging stuiven. Om de zandverstuivingen tegen te gaan, plantten de boeren bomen en struiken. Hierin werd het stuivende zand gevangen en ontstonden er zandheuveld. De hoogste zandheuvel en tevens één van de hoogst gelegen plekken in Landerd, wordt de Nabbegatseberg genoemd. Vroeger haalde de bevolking hier zand voor de huizenbouw.

Bij het verlaten van het bos, loopt u naar het buurtschap Nabbegat. Langs de bosrand zien we vaak konijnen en soms een haas in het weiland. Ook is het hier een mooi biotoop voor de buizerd, havik en torenvalk. U passeert een herbouwde boerderij. In buurtschap Nabbegat staan mooie oude eikenbomen, leilinden en kastanjabomen. Ook is hier een grote schapenhouder gevestigd die met zijn Kempische heideschape diverse natuurgebieden in de omgeving begraasd.

U loopt richting knooppunt 1.

Rechts is Haras Campo Verde gevestigd, Portugees voor "Stoeterij De Groene Weide". Er lopen Mangalarga Marchador paarden, een uit Brazilië afkomstig paard dat ongeveer 200 jaar geleden ontstond door een kruising van een Portugese hengst met Berber- en Iberische merries. In Nederland komen slechts een tachtigtal Marchadores voor.

U loopt richting knooppunt 35.

U treft hier hoofdzakelijk naaldbossen aan bestaande uit grove, zwarte, en zeedennen. Laatstgenoemde heeft hele lange naalden en grote dennenappels. Deze dennenappels zijn erg in trek bij de zeldzaam geworden eekhoorn. De bossen hebben een onderbegroeiing van varens. Veel boeren hadden vroeger elk een stukje bos voor hun geriefhout (hout voor afrasteringen, gereedschapstelen, vlechtwerk en stookhout).

De weg leidt langs de bosrand. Deze weg was vroeger de grens tussen Schaijk en Zeeland. U komt terecht op de Fransebaan. De naam Fransebaan herinnert aan de tijd dat de Franse troepen onder leiding van Napoleon hier verbleven. In deze Nabbegatsche bossen zijn overal stuifduinen te zien.

U loopt richting knooppunt 36.

In dit gebied broedt ondermeer de bosuil en de zeldzame wespendif. Deze vogel lijkt erg op de buizerd en leeft van de larven van wespen en bijen. Hij heeft een duifachtige kop en een slanke haaksnavel om honingraten en wespenlarven open te kunnen peuteren. De poten van deze roofvogel zijn bedekt met een dikke huidlaag welke moeten voorkomen dat de Wespendif al te veel gestoken wordt. In de lucht is hij herkenbaar aan de twee zwarte strepen onder aan zijn staart. In de bossen komen boomklevers voor en in sommige periodes ook kruisbekken. Deze vogels hebben een speciale snavel om dennenappels te kunnen openen. In de bossen wordt gewerkt aan bosvorming. Het oorspronkelijke productiebos wordt stapsgewijs natuurlijker en gevarieerder gemaakt. Ten noorden van de Nabbegatse bossen ligt de deels beboste Schaijkse heide.

U passeert een ven "De Smerdel". Dit gebied is laag gelegen. Het ven werd als drenkplaats gebruikt door de paarden van het leger van Napoleon. In die tijd was dit een uitgestrekt heidegebied. De Smerdel is rijk aan amfibieën, kikkers, padden en salamanders. Hier komt onder meer de zeer zeldzame heikikker voor. Het mannetje van deze kikkersoort kleurt in de paartijd helemaal blauw.

U loopt nu over het voormalige mobilisatie complex terrein (MOB). Hier gaat u rechtdoor en komt uit bij knooppunt 36 en vervolgt de weg richting knooppunt 52

Op dit terrein werd defensiemateriaal opgeslagen en er werden beveiligingsoefeningen gedaan. In 2008 zijn de vele opslagloodsen, met machines, voertuigen, tanks etc. gesloopt. Ook de wegen en overige voorzieningen zijn verwijderd en het gebied is teruggegeven aan de natuur.

Vervolgens komt u terug bij het parkeerterrein aan de Weversweg.

U bent aan het einde van deze route gekomen. Wij hopen dat u van deze wandeling genoten heeft.

Mogelijk hebben zich na de opmaak van de tekst wijzigingen voorgedaan in de route of de beschrijving. Graag horen wij van U mocht zich dit voordoen. Eventuele op/of aanmerkingen kunt U doorgeven aan heemkundekringzeeland@kpnmail.nl

Alvast bij voorbaat dank,

Tekst: wandelwerkgroep Zeeland ©.